

gemeente
Stichtse
Wacht

Aanbieding

Voorwoord

Hierbij biedt het college u de Programmabegroting 2022, inclusief het meerjarenperspectief tot en met 2025, aan. In de programmabegroting zijn onderstaande kaderstellende punten nader uitgewerkt:

- Het Collegewerkprogramma 2018 - 2022;
- De addenda op het Collegewerkprogramma Stichtse Vecht 2018 - 2022;
- De Kadernota 2022;
- De Meicirculaire Gemeentefonds 2021.

Verkiezingen

Op 16 maart 2022 zijn er verkiezingen voor een nieuwe gemeenteraad. Daarmee is dit de vierde en laatste programmabegroting die we als college aan uw raad aanbieden. In verband met de verkiezingen hebben we de programmabegroting 'beleidsarm' opgesteld. Met deze programmabegroting willen we bijdragen aan een voorspoedige start van een nieuwe raadsperiode.

Jeugdgeld

Zoals in de Kadernota 2022 is beschreven, blijven de kosten voor de Jeugdhulp landelijk toenemen. In de Kadernota 2022 zijn onder andere onze Jeugdzorgbudgetten geactualiseerd. De arbitragecommissie Jeugdzorg heeft uitgesproken dat het Rijk gemeenten voor de Jeugdzorg extra middelen ter beschikking dient te stellen. Na de Meicirculaire 2021 heeft de (demissionaire) staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport aangekondigd om gemeenten in 2022 incidenteel te compenseren. De staatssecretaris laat het besluit over de structurele compensatie over aan het nieuwe kabinet. Overeenkomstig de landelijke richtlijn anticiperen wij in deze begroting op de daadwerkelijke toekenning van deze compensatie, door 75% van het compensatiebedrag op te nemen. Vanaf 2023 dalen echter de geraamde compensatiebedragen. Met de incidentele compensatie kan de kostenstijging in 2022 worden opgevangen. Wij verwachten dat het nieuwe kabinet zal besluiten tot een structurele compensatie voor de kostenstijging.

Financiële verhoudingen Rijk en gemeenten

De financiële druk zal in de komende jaren hoog blijven door bijvoorbeeld de herijking van het Gemeentefonds. De (demissionaire) minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het voorstel voor de herijking van het gemeentefonds (ingangsjaar 2023) ter advisering aangeboden aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Uit de eerste reactie van de ROB op het herijkingsvoorstel heeft de minister geconcludeerd dat aanpassingen in het voorstel nodig zijn. Het nieuwe kabinet neemt een besluit over het herijkingsvoorstel. Naar verwachting worden de eerste prognoses van het daadwerkelijke herijkingsvoorstel uiterlijk in de Decemercirculaire 2021 opgenomen. Gelet op de aanzienlijke fluctuaties in de ramingen van de financiële consequenties van de herijking is in deze begroting niet geanticipeerd op de uiteindelijke uitkomsten van de herijking voor Stichtse Vecht vanaf 2023. Hiervoor hebben we de in de Kadernota geraamde inkomsten niet in de programmabegroting opgenomen.

Leren omgaan met nieuwe werkelijkheid

Afgelopen twee jaren stonden in het teken van de Covid-19-pandemie en de verschillende maatregelen om verspreiding van het coronavirus te voorkomen. Het beschermen van onze (kwetsbare) mede-inwoners heeft veel van ons allen gevraagd. Zorgen over eigen en andermans gezondheid, financiële en mentale gesteldheid en sociale behoeften waren aan de orde van de dag.

Gelukkig komen we in een nieuwe situatie. De vaccinatiegraad loopt steeds verder op, en de verwachting is dat de landelijke maatregelen in 2022 niet meer noodzakelijk zijn. Toch is de onrust niet gelijk weg, dit kost tijd. Komend jaar zal dan ook in het teken staan van de herstarten van de samenleving. Wij ondersteunen hierin naar vermogen met onze gemeentelijke voorzieningen, zoals onder andere opgenomen in de Lokale herstelagenda, welke we in deze uitdagende tijd hebben kunnen handhaven. Dankzij ons financieel solide beleid doen we dit, in tegenstelling tot veel gemeenten, consequent zonder onze inwoners extra te belasten.

Ongedaan maken bezuinigingen Kadernota 2022

In de Kadernota 2022 hebben we keuzes moeten maken om een sluitend meerjarenperspectief aan te bieden. Het was kiezen tussen het incidenteel inzetten van reserves of het schrappen van beleid. In afwachting van een reëlere rijksbijdrage hebben we ervoor gekozen om de stijgende kosten uit eigen middelen voor te schieten. Uw raad heeft hierbij wel besloten om met toekomstige financiële meevallers deze inzet van de reserves, stelposten en uitvoeringsbudgetten Fysiek domein ongedaan te maken voor we deze middelen elders inzetten. Overeenkomstig uw opdracht draaien wij de inzet van bovengenoemde middelen incidenteel terug met de aanvullende rijksmiddelen voor Jeugdzorg. De kosten hiervoor hebben we immers in de Kadernota 2022 voorgeschoten.

Financiële druk meerjarenbegroting

Uit wat hierboven is beschreven zal het u duidelijk zijn dat de financiële druk op onze meerjarenbegroting door de herijking van het Gemeentefonds en de landelijke richtlijn voor het opnemen van de compensatiebedragen voor

de Jeugdzorg (vanaf 2023 75%) nog steeds hoog is. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen en zullen u over de voortgang informeren bij onder andere de publicatie van de Decembercirculaire 2021 van het Gemeentefonds. Wij verwachten dat we bij het opstellen van de Kadernota 2023 wel rekening kunnen houden met het volledige compensatiebedrag voor de Jeugdzorg. Gelet op de meerjarige begrotingssaldi opgenomen in het hierna volgende 'Financieel beeld' bereidt de organisatie voorstellen voor om bij de Programmabegroting 2023 te kunnen komen tot een sluitende meerjarenbegroting.

College van Burgemeester en Wethouders

Financieel beeld

Uiteenzetting financiële positie

In dit hoofdstuk geven wij inzicht in de financiële positie van onze gemeente. Het saldo na de Kadernota 2022 is hiervoor het vertrekpunt.

Ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Financieel meerjarenperspectief Kadernota 2022	0	0	0	0
Bijstelling financieel beeld				
1. Doorwerking Meicirculaire 2021	-959.071	- 1.581.959	-580.060	-642.713
2. Bijstelling voorstel Herijking Gemeentefonds tot € 0	0	-973.965	-973.965	-973.965
3. Extra middelen Jeugdzorg	3.586.022	2.976.071	2.793.904	2.574.895
4. Correctie Kadernota 2022 al reeds opgenomen jeugdgeden structureel	0	-800.000	-800.000	-800.000
5. Vrijval stelpost loon- en prijsindexering	894.137			
Saldo	3.521.088	-379.853	439.880	158.217
Autonome ontwikkelingen				
6. Bijstelling na actualisatie investeringen (kapitaallasten)	443.935	228.997	234.178	-170.687
7. Aanpassing loonkosten t.o.v. Kadernota	74.594	25.213	40.970	57.068
8. Incidentele kosten migratie Oracle	-50.000			
9. Incidentele kosten aanbesteding nieuw beheerpakket (GBI)	-200.000			
10. Bijstelling Vastgoed (pand verkocht, geen huuropbrengsten, etc.)	-74.279	-74.279	-74.279	-74.279
11. Bijstelling IBOR conform marktprijzen	-633.370	-710.370	-710.370	-710.370
12. Aanpassing riolering	-92.925	-88.986	-50.758	45.294
13. Aanpassing afval	3.437	33.127	30.571	33.715
14. Extra kapitaallasten Kockengen Waterproof fase Groenlust 2 Zuid	-59.854	-60.186	-60.524	-60.869
15. Aanpassing integratie-uitkering inburgering uitvoeringskosten	73.777	73.142	74.233	74.233
16. Kostenstijging Collectief vervoer	-82.325	-77.955	-143.847	-143.847
17. Overige autonome ontwikkelingen	-20.352	-14.094	75.928	75.928
Saldo	2.903.726	- 1.045.244	-144.019	-715.597
Wenselijk				
18. Personele ontwikkeling Griffie	-62.802	-64.050	-65.325	-66.624
19. Digitaliseren personeelsdossier	-50.000			
20. Aanpak illegale verhuur en overlast	-400.000			
Saldo	2.390.924	- 1.109.295	-209.343	-782.221
Uitvoering raadsbesluit Kadernota 2022				
21. Ongedaan maken inzet Algemene reserve (overeenkomstig raadsbesluit Kadernota)	-951.303			
22. Aanvulling stelpost achteruitgang algemene uitkering	-951.000			
23. Herstel uitvoeringsbudgetten programma Fysiek	-76.051			
Totaal meerjarenperspectief begroting 2022 en verder	412.570	- 1.109.295	-209.343	-782.221

Toelichting meerjarig financieel perspectief

De afgelopen jaren hebben we als college consequent een meerjarig financieel sluitende begroting aan uw raad aan kunnen bieden. Door de financiële onzekerheden die het Rijk bij gemeenten neerlegt, is de begroting vanaf 2023 niet meerjarig sluitend te maken zonder middelen voor te schieten en dit te korten op onze diensten. Aangezien in er 2022 verkiezingen zijn bieden wij de begroting voor 2022 aan met een positief saldo, en laten de

latere politieke keuzes voor een sluitend meerjarenperspectief aan het dan zittende college. Hiermee blijven we zoals altijd voldoen aan de vereisten voor minimaal provinciaal toezicht (zie Provincie en toezicht).

Toelichting mutaties

Bijstelling financieel beeld

1. Doorwerking Meicirculaire 2021

Wij hebben u via een Raadsinformatiebrief (zie RIB nr.43 van 24 juni 2021) geïnformeerd over de negatieve financiële consequenties van de Meicirculaire 2021 van het Gemeentefonds. De doorwerking van de Meicirculaire 2021 op onze Algemene uitkering is in 2022 € 959.071 negatief.

2. Bijstelling voorstel Herijking Gemeentefonds tot € 0

De (demissionaire) minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het voorstel voor de herijking van het Gemeentefonds (ingangsjaar 2023) ter advisering aangeboden aan de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB). Uit de eerste reactie van de ROB op het herijkingsvoorstel heeft de minister geconcludeerd dat aanpassingen in het voorstel nodig zijn. Door deze nieuwe aanpassingen lijkt Stichtse Vecht van een voordeel naar een nadeelgemeente te gaan. Bij het opstellen van de Kadernota 2022 hebben wij op basis van de toen bekende gegevens een structureel voordeel opgenomen van € 973.965. Gelet op de aanzienlijke fluctuaties en onzekerheden in de ramingen van de financiële consequenties van de herijking hebben wij dit voordeel in deze begroting teruggedraaid. Vanaf 2023 resulteert dit in een structureel nadeel van € 973.965. Het nieuwe kabinet zal een besluit nemen over het herijkingsvoorstel. Naar verwachting worden de eerste prognoses van het daadwerkelijke herijkingsvoorstel uiterlijk in de Decembercirculaire 2021 opgenomen.

3. Extra middelen Jeugdzorg

De arbitragecommissie Jeugdzorg heeft uitgesproken dat het Rijk gemeenten voor de Jeugdzorg extra middelen ter beschikking dient te stellen. De (demissionaire) staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in een reactie op deze uitspraak aangekondigd om gemeenten in 2022 incidenteel te compenseren (voor alle gemeenten samen ongeveer € 1,3 miljard) en het besluit over de structurele compensatie over te laten aan het nieuwe kabinet. Voor Stichtse Vecht betekent dit, op basis van de nu bekende gegevens, in 2022 een hogere Algemene uitkering van € 3.586.022. Overeenkomstig de landelijke richtlijn mogen gemeenten in hun meerjarenbegrotingen anticiperen op de daadwerkelijke toekenning van deze compensatie. Vanaf 2023 mag 75% worden opgenomen van het bedrag waarover op landelijk niveau overeenstemming is bereikt.

4. Correctie Kadernota 2022 reeds opgenomen jeugdgeden structureel

Vanaf 2022 hebben we in eerste instantie meerjarig € 800.000 in de begroting opgenomen, vooruitlopend op de toegezegde extra rijksmiddelen. Met het besluit van de (demissionaire) staatssecretaris volgen wij de landelijke richtlijn en hebben we meest recente bedragen opgenomen (zie punt 3).

5. Vrijval stelpost loon- en prijsindexering

Zoals gebruikelijk valt bij het opstellen van de begroting het restant van de stelpost loon- en prijsindexering voor 2022 vrij.

Autonome ontwikkelingen

6. Bijstelling na actualisatie investeringen (kapitaallasten)

We hebben kritisch gekeken naar de investeringsplanning voor de komende jaren. Hierbij zijn de investeringen op basis van inspecties, marktontwikkelingen en capaciteit aangepast, geherprioriteerd of vervallen. Hierdoor vallen kapitaallasten vrij.

7. Aanpassing loonkosten t.o.v. de Kadernota 2022

Bij het opstellen van de Kadernota hebben we de gereserveerde middelen voor loonindexatie teruggebracht van 2% naar 1,5%. Daarnaast zijn loonkosten betrokken in het aanbestedingstraject voor onder andere Jeugdhulp. Bij de definitieve uitwerking in deze begroting zijn de bijbehorende kosten positief bijgesteld.

8. Incidentele kosten migratie Oracle

In 2022 verloopt het contract en daarmee de ondersteuning door Oracle voor een aantal van onze bedrijfskritische applicaties. In 2022 is daarom een migratie van Oracle nodig.

9. Incidentele kosten aanbesteding nieuw beheerpakket (GBI)

Wij kiezen voor een SaaS-oplossing (Software as a Service) voor het nieuwe beheersysteem voor de openbare ruimte (GBI). Volgens het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) mogen wij deze kosten niet meer activeren, maar moeten wij deze eenmalig in de exploitatie opvangen.

10. Bijstelling Vastgoed

Op de verhuur van woningen verwachten wij een structureel tekort van € 74.279. Dit komt doordat de in de begroting 2021 geraamde huren niet meer ingevorderd kunnen worden door wijziging van het gebruik van accommodaties.

11. Bijstelling IBOR conform marktprijzen

Door een extern bureau is een doorrekening gemaakt van de nieuwe IBOR-bestekken. Hierbij is rekening gehouden met de huidige marktprijzen. Uit een analyse is gebleken dat de huidige marktprijzen aanzienlijk hoger

liggen dan bij de aanbesteding van het vorige bestek. Hierdoor wordt het budget voor de IBOR-bestekken met € 633.370 verhoogd.

12. Aanpassing riolering

Zoals gebruikelijk hebben wij de kostendekkendheid van de riolering in de begroting opnieuw berekend. Uit deze berekening blijkt dat minder hoeft te worden onttrokken aan de egalisatievoorziening om tot 100% kostendekkendheid te komen. Daarnaast vallen door het doorschuiven van investeringen of het niet afsluiten van investeringen in 2021 kapitaallasten vrij. Het saldo van deze posten komt neer op een bijstelling van € 92.925.

13. Aanpassing afval

Zoals gebruikelijk hebben wij de kostendekkendheid van de afval in de begroting opnieuw berekend. Uit deze berekening blijkt dat minder hoeft te worden bijgedragen aan afvalstoffenheffing om tot 100% kostendekkendheid te komen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door het niet afsluiten van investeringen in 2021 en de hierdoor vrijvallende kapitaallasten. Het saldo van deze posten komt neer op een positieve bijstelling van € 3.437.

14. Extra kapitaallasten Kockengen Waterproof (KWP) fase Groenlust 2 Zuid

In de Bestuursrapportage 2021 hebben we uw raad geïnformeerd over de toegenomen kosten bij de investeringen van KWP fase 6 (Groenlust Zuid). Dit leidt tot hogere kapitaallasten van € 59.854. Wij informeren u nader via een raadsvoorstel in december 2021.

15. Aanpassing integratie-uitkering inburgering uitvoeringskosten

Het budget voor uitvoeringskosten inburgering is aangepast aan de rijksbijdrage in het Gemeentefonds.

16. Kostenstijging Collectief vervoer

Het budget voor het collectief vervoer is aangepast aan de begrotingsgegevens van de provincie. Hierbij is rekening gehouden met een doorgevoerde tariefstijging, een bezetting van 80% en afbouw van de provinciale bijdrage.

17. Overige autonome ontwikkelingen

Deze wijzigingen zijn afzonderlijk lager dan de rapportagegrens van € 50.000 en zijn autonoom.

Wenselijk

18. Personele ontwikkeling Griffie

De griffie is in doorontwikkeling. Als tussenstap stelt de griffier na afstemming met de werkgeverscommissie een beperkte formatie-uitbreiding voor met medewerkers vanuit de eigen organisatie. Met deze uitbreiding wordt de continuïteit van de griffie verstevigd, vindt formalisering plaats van uren die nu extra gemaakt worden en ontstaat iets meer ruimte voor communicatie waaraan behoefte is. De extra kosten zijn € 62.802 per jaar.

19. Digitaal personeelsdossier (DPD)

Momenteel is er sprake van veel handmatige handelingen en schakelen tussen verschillende applicaties en het bijhouden van een fysiek personeelsdossier. Deze werkwijze is in de huidige digitale tijd inefficiënt en is ook niet ondersteunend voor de overgang naar het hybride werken. De invoer van een digitaal personeelsdossier is daarom nodig om alles digitaal te kunnen ontsluiten vanuit HRM. Met het hybride werken zal het gebruik van het kantoor namelijk meer veranderen naar een plek om te ontmoeten en zullen medewerkers ook grotendeels thuis blijven werken. Het realiseren van het DPD vraagt incidenteel € 50.000 extra budget.

20. Aanpak illegale verhuur en overlast

In lijn met de door de gemeenteraad aangenomen motie om illegale verhuur van woningen aan te pakken, hebben wij een taskforce ingesteld en een meldpunt geopend op onze website. Voor de handhaving maken wij gebruik van externe ondersteuning. De totale kosten voor 2022 zijn hiervoor in totaal € 400.000.

Uitvoering raadsbesluit Kadernota 2022

21. Ongedaan maken inzet Algemene reserve (conform raadsbesluit Kadernota)

Met het vaststellen van de Kadernota 2022 heeft uw raad besloten om € 951.303 te onttrekken aan de Algemene reserve. Gelijkijdig heeft uw raad besloten om deze onttrekking ongedaan te maken bij eventuele financiële meevallers. Met de extra financiële middelen voor de Jeugdzorg kan de geplande onttrekking uit de Algemene reserve komen te vervallen.

22. Aanvulling stelpost achteruitgang algemene uitkering

Overeenkomstig het raadsbesluit Kadernota 2022 stellen wij u voor om de stelpost Achteruitgang algemene uitkering weer aan te vullen tot € 951.000.

23. Herstel uitvoeringsbudgetten programma fysiek

Overeenkomstig het raadsbesluit Kadernota 2022 stellen wij u voor om de uitvoeringsbudgetten uit het programma Fysiek voor 2022 incidenteel met € 76.051 te herstellen.

Voorstel saldo 2022

Aan het begin van de coronaperiode hebben we 2 miljoen euro aan de Algemene reserve onttrokken om de risicoreserve Corona te vormen. Daarnaast is het nog steeds niet zeker hoe het Rijk de gemeenten vanaf 2023 gaat compenseren voor de Jeugd- en Wmo-taken. Ook zien we dat de herijking van het Gemeentefonds verder wordt uitgewerkt en het lijkt erop dat dit ongunstig voor onze gemeente gaat uitpakken.

Met de aanhoudende financiële onzekerheid en stijgende risico's stellen we voor om het resterende positieve saldo van 2022 (€ 412.570) toe te voegen aan de Algemene reserve. Hiermee versterken we onze financiële positie voor nu en de toekomst.

Provincie en toezicht

Gemeenten zijn verplicht om tijdig (vóór 15 november) een financieel sluitende begroting voor het volgende jaar in te dienen bij de provincie (artikel 189 Gemeentewet). De provincie houdt via de begroting en jaarrekening toezicht op de gemeentelijke financiële positie. Onderdeel van het toezicht is de controle of onze begroting 'structureel sluitend' is. Hierbij wordt beoordeeld of wij structurele lasten ook met structurele baten dekken. Dit geeft aan dat de structurele lasten, bij gelijkblijvende omstandigheden, ook op de langere termijn gedekt kunnen worden (de robuustheid van de begroting). De financiële begroting bevat een overzicht van incidentele baten en lasten, met vermelding van de onderwerpen en de bedragen.

In de onderstaande tabel kunt u lezen dat onze begroting in 2022 structureel sluitend is en dus voor dit onderdeel voldoet aan de vereisten voor het 'repressieve begrotingstoezicht'. Wel zal de provincie geïnteresseerd zijn in onze Kadernota 2023 om te vernemen welke maatregelen wij nemen om het begrotingsjaar 2023 'structureel en reëel sluitend' te maken.

Ontwikkelingen	2022	2023	2024	2025
Begrotingssaldo	412.570	-1.109.295	-209.343	-782.221
<i>Saldo Incidentele baten en lasten</i>	669.361	90.428	-15.719	37.966
Structureel begrotingssaldo	1.081.931	-1.018.867	-225.062	-744.255